

Szimpatikus jövőkép

Az utóbbi évtizedek legjobb évének néznek elébe a vásárhelyiek, és a térségben élők. Nem csak azok, akik a közélettel foglalkoznak, hiszen ők vannak a legkevesebben, hanem azok is, akik egyszerűen csak boldogulni akarnak.

Hogy tényleg jó esztendő lesz, azt már előre jelzik azok a lehetőségek, melyek ugyan még nem valósultak meg, de már többek, mint egyszerű álmok, álmódásokok.

A város(lakók) élete ugyanis alapjaiban változik meg hamarosan, mégpedig több ok miatt is. Az egyik, s ez talán a legfontosabb, hogy Vásárhely 2001-ben 1,6 milliárd forintot nyert különféle pályázatokon. Ami nem kis összeg, főleg akkor nem, ha tudjuk: ebbe nem számít bele a 47-es szélesítésének első ütemére szánt kormányzati 1,8 milliárd. Ehhez jön majd a város további 2 milliárd 780 millió forintot érő, igaz, még elbírálatlan pályázata.

2002 még akkor is korszakváltást jelent majd, ha egy garast sem nyer a város semmire. (Csakhogy ennek kicsi a valószínűsége.) Mert mi is történik a következő esztendőben, ami megváltoztatja a helybéli életét? Megkezdődik a városi fürdő átépítése, amittől azt is remélik, hogy jótékonyan hat majd az idegenforgalomra, azaz vonzza majd a turistákat. Igaz, számolatlan magyar település reméli ugyanezt strandjai fejlesztésétől, sőt gyógyvíz is sok helyen fakad, tehát nagy lesz a verseny. Aztán valamikor összelebegyül a Tesco Vásárhelyen is. S ez az óriás nem csak közel 400 munkahelyet jelent, de azt is, hogy lenyomja majd egyes termékcsoporthoz hasonlókat, melynek november 30-ig el kell készülnie, alaposan átszabja majd az ingatlanpiacot is. Hatalmas kínálat jelenik majd meg rövid időn belül, még akkor is, ha sokan úgy tartják, a nyugdíjasok nehezebben válnak meg megszokott otthonuktól, hogy azt újra cseréljék. Az öreg fűt ugyan valóban nem lehet már átültetni, ám a lakópark bizonyára jelentős vonzerőt fejt majd ki. S mivel csak az költözhet ide, aki eladja addigi házát, lakását, ez jelentősen leveri majd az ingatlanárakat. És lesz egy másik hozadéka: az öregeket az eddiginél jobban megbecsülik majd a fiatalabbak, már csak azért is, mert ha azok több törődést, gondozást, figyelmet kapnak, nem biztos, hogy lakóparkba vágynak. Mert ha odaköltöztek, házat már nem lehet utánuk örökölni.

A kiszélesített 47-es főút – ha végre elkészül egészen az algyői hidig – olyan kapcsot jelent majd Vásárhelynek és térségének a világhoz, mely eddig nem létezett. A befektetők ugyanis nem mennek olyan helyre, amelyet nem lehet gyorsan és biztonságosan megközelíteni. A jelenlegi kétsávos főútról pedig minden elmondható, csak két dolog nem: az, hogy biztonságos, s hogy gyorsan haladhat rajta a forgalom.

KOROM ANDRÁS

Kedvezmények határon túliaknak

Diákigazolványt is kérhetnek

Az Oktatási Minisztérium becsülése szerint várhatóan mintegy 100–150 ezer határon túli magyar tanuló igényel majd a kedvezménytörvényhez kapcsolódóan diákigazolványt. A fiatalok ugyanazokat a kedvezményeket vehetik igénybe Magyarországon területén, mint anyaországi társaik.

Pálinkás József oktatási miniszter közölte: diákigazolványt a közoktatásban magyar nyelven tanuló diákok, illetve bármilyen nyelven, de felsőoktatási tanulmányaikat a szülőföldjükön folytató hallgatók kaphatnak. Jelenleg mintegy 270 ezer magyar ajkú diák, illetve 30 ezer pedagógus él a környező országokban.

A szaktárca vezetője elmondta: a diákigazolvánnyal – amelyhez térítésmentesen juthatnak hozzá – a hallgatók ugyanazokat a kedvezményeket vehetik igénybe Magyarországon területén, mint anyaországi diáktársaik. A törvény értelmében minden magyar nyelven tanító pedagógus igényelhet pedagógus igazolványt, illetve oktatói kártyát, amely Magyarországon utazási, kulturális kedvezményekre, szakkönyv-vásárlási támogatásra ad lehetőséget.

Pálinkás József jelezte: egy di-

ákigazolvány előállítása 300 forintba kerül. Az igazolványok és a pedagóguskártyák elkészítésére a minisztérium 27 millió forintot különített el. Az igényléseket az Országos Közoktatási Értékelési Vizsgaközpontokhoz kell benyújtani.

A kedvezménytörvény jogot biztosít a magyar nyelven tanító pedagógusoknak magyarországi továbbképzésen való részvételre, amelynek költségeit túlnyomórészt a magyar állam vállalja magára.

A jogszabály azt is lehetővé teszi, hogy minden olyan család, amelyben legalább két kiskorú gyermek van, és taníttatásuk magyar nyelven történik, 2002-ben gyermekenként 20 ezer forint nevelési-oktatási támogatást vegyen igénybe. Pálinkás József bejelentette: évente tíz, külföldön élő kutató-oktató részesülhet a jövőben Szent-Györgyi Albert Ösztöndíjban, amely a nemzetközi tudományos életben elismert kutatók magyarországi tevékenységének elősegítését célozza. A 12 hónapra szóló juttatás összege havonta egymillió forint. Emellett a nyertesek a logikai költségek finanszírozására további egy-kétszázmillió forintos támogatást remélhetnek.

H. SZ.

Gyalogost gázoltak

MUNKATÁRSUNKTÓL

Szerencsére csak könnyebb sérüléseket szenvedett az a hölgy, akit a Hódmezővásárhelyi Makóval összekötő úton gázolt el egy személykocsi pénteken este, tizenegy kilométerre Hódmezővásárhelytől. A szerencsétlenül járt nő egy álló autómögül, takarásból lépett váratlanul az úttestre, és az arra ha-

ladó Opel Astra sofőrje már nem tudta megakadályozni az ütközést. Az elsődleges vélemények szerint feltehetőleg az agrárkódással később kórházba szállított hölgy volt az, aki nem tanúsított kellő körültekintést az úton, ám a történet részletes tisztázása még nem zárult le. A baleset miatt mintegy másfél órára teljes szélességében le kellett zárni a forgalmas autótut.

Vásárhely: a szakadék szélétől, új beruházásokig

Növekedési pályán a város

„Ilyen nehéz éve talán még soha nem volt a városnak, mint a tavalyi. Önkormányzati interregnum előidézte csőd közeli helyzetből kellett kilábalni, s eredményeket elérni a sikeres időközi választás után” – jellemzi Rapcsák András polgármester, országgyűlési képviselő a nemrég elmúlt évet.

– Már minőségi infrastruktúra-beruházásokkal is elkezdhetjük foglalkozni a múlt évben.

– Erre azért nyílt mód, mert az alapinfrastruktúra-beruházásokon túljutottunk. Pedig nagyon mélyről kellett újrakezdenünk. Az előző: 1999 májusától 2000. december 3-ig az általam „puccsistáknak” nevezett, a városvezetést meghatározó erők csaknem csődbe vitték Vásárhelyt. A december 3-i időközi választáson azonban ismét polgármesterré választottak a város lakói, és folytathattam 12 éves munkámat. Én innen számítom az elmúlt évet. Mindenekelőtt meg kellett szüntetni az „interregnum” alatt kialakult állapotokat (1,6 milliárdos forráshiány jött létre másfél éven belül, előtte a városnak 1,2 milliárd terheletlen tartaléka volt.) Elkészítettük a kilábalási programot, hét-nyolc százmillióra apasztottuk a forráshiányt, s az intézmények segítségével ismét működő helyzetbe hoztuk Hódmezővásárhelyt.

– Újra eljutottak a kiindulóponthoz. Mi következett ezután?

– Még mielőtt rátérnék, szólnom kell a „romeltakarításról”, valóságos és átvitt értelemben egyaránt. A városi csatornahálózat kialakítása után a kivitelezők csatlóterre emlékeztető állapotokat hagytak, mert az általam „puccsistáknak” nevezett vezetés több százmillió forintot nem fizetett ki számukra. Rendeztük kapcsolatainkat a kivitelezőkkel, s félmilliárdból helyrehoztuk a várost. A lakosság, az általunk javasolt formában, minden környezetben észlelt hibát jelzett nekünk, akár az áramszolgáltatás akadozott, akár a telefon nem működött, így hatékonyan kiküszöbölhettük a problémákat. (Már csak két képviselői körzetben vannak hátra munkák, nem sokáig.) Ezzel teljesen vált a csatornahálózat, megfejtve a biológiai szennyvíztisztítást. Itt említenéd meg: 76 utcában helyeztünk el fedőburkolatot, az útalapok lerakása önerős építési formájában valósult meg, és év végére már nem lesz burkolatlan út. Szintén az alapinfrastrukturális beruházásoknál és az átvitt értelmű „romeltakarításnál” maradvá: elkészültek az újvárosi is-

A munkahelyteremtő beruházások nagyon fontosak – mondja Rapcsák András.

Fotó: Tésik Attila

kolával, illetve a kakasszéki reumatológiai gyógyintézet fejlesztésével kapcsolatos beruházásaink. Ezek, az előző másfél év „eredményeként”, forráshiány miatt megszakadtak. A mintegy 80 milliós iskolaberuházás befejezését lehetővé tevő forrás létrejöttének hírére Dávid Ibolya miniszter asszony „hozta el” látogatásakor, a 600 milliós önkormányzati pénzből és kormányzati forrásokból fölfejlesztett kakasszéki beruházást Mikola István egészségügyi miniszter adja át nem sokára. Még mindig nem tudunk elszakadni a „romeltakarítástól”: a volt képviselő-testület lemondott az ipari park létrehozásáról, s a vele járó 120 millió vissza nem térítendő célfinanszírozásról. Ezt is sikerült megfordítanunk, és az év végén megkezdődött az ipari park létrehozásának első, 220 millió forintos üteme, a visszaszerzett támogatás fölhasználásával.

– Most már tehát a „felépítésményberuházásokon” a sor.

– Jellemzőjük egyes, körülhatárolt rétegek számára biztosítanak még jobb lehetőségeket. Ilyen például az idős emberek rétegéről gondoskodó nyugdíjaslakópark, mely 107 önálló, 40–50 négyzetméteres lakást, s a hozzájuk kapcsolódó létesítmények megépítését jelenti. Létrehozásáról évekkel ezelőtt határoztunk, ám az

említett intermezzo megszakította a folyamatot. A létrehozásához szükséges 590 millió, vissza nem térítendő támogatást pályázaton nyertük. Háromszáz pályázatot nyújtottunk be, különös figyelmet fordítva a Széchenyi-terv lehetőségeire; a kis pályázatokra is éppúgy odafigyeltünk, mint a nagyokra, tudva: az abszolút értékben nem nagy összeg is sokat jelent azoknak, akik majd a pályázat eredményeit élvezik. Itt vannak például a gyerekek. Hetvenhat játszótér van a városnak, mindet szeretnénk följújtani, saját forrásból is igénybe véve. Elkezdtük a közterületek följújtását. A kultúrának megkülönböztetett figyelmet szentelünk, elkészítettük a kulturális központok létrehozásának tervét, ebben az ógimnázium és a zsinagóga is szerepel, e pályázatok nem nyert, de újra próbálkozunk. Oktatási pályázataink közül megemlíthetők a minőségbiztosítási rendszerek létrehozását lehetővé tevők, a szociális ellátás területén betegjelző rendszer nyertünk (a gondozásra szoruló a lakásból jelezheti, ha baj van), s megkezdődött a szociális-egészségügyi rendszer még hatékonyabbá tételének kidolgozása, a minisztérium támogatásával. Az Erzsébet-kórház több mint 300 milliós gépműszer-beruházáshoz jutott. Agrárcentrum, országosan egyedüli-

ként, szintén létrejött, itt minden agrárszolgáltatást egy helyen kap meg az e területen tevékenykedő, e hónap végén avatjuk. A városban még az idén 800–1000 új munkahely létesül, ebből 400-at a Tesco hoz létre, a többi más magánberuházás; mindezek előkészítése, lehetővé tétele szintén tavalyi földadalt volt.

– A 47-es út négy-sávúváltása, az elkerülő és tehermentesítő út létrehozása, melyek tervein egész múlt évben folyt a munka, jelentőségével mindenki tisztában van.

– Új növekedési pályára állítják Vásárhelyt az említettek, az országos autópálya-építési tervek s az EU-csatlakozás figyelembevételével. A gyógyturizmus, a Mártélyi-holtágra építő horgász-vadász, illetve lovasturizmus számára kitünően megközelíthetők leszünk, érkezhet a pénzes turistatrasereg, eddig kihasználatlan jövedelemforrásokat kapcsolva a város és térsége vérkeringésébe. Tavaly 400 millió, vissza nem térítendő támogatást kaptunk az ISM-től, nemzetközi mérkőzésekre is alkalmas sportuszoda létrehozásához, s várjuk a Mártélyi-holtág rehabilitációjával, a termál- és gyógyfürdő-beruházással, a szálloda-építéssel kapcsolatos, szintén a múlt évben benyújtott pályázataink eredményhirdetését.

FARKAS CSABA

Harminc évnői óvónői munka tapasztalatai – egy kötetben

Jutka könyve a legkisebbeknek

Verseket, dalokat és játékokat gyűjtött össze egy közel háromszáz oldalas, igényes kivitelű könyvben a makói Balázs Tiborné. A most szerzői kiadásban megjelent kötetben közel három évtizednyi óvodapedagógusi munka összegzéseként ajánl egy olyan foglalkoztatási anyagot, aminek nem csak kollégái, de az érdeklődő szülők is hasznát vehetik.

Balázs Tiborné akkor kezdett el a kötetben szereplő, részben általa írt, részben kiválasztott versekkel, mesékkel, dalokkal és játékokkal foglalkozni, amikor 1996-ban munkanélkülivé vált. Akkor úgy gondolta, az évtizedek alatt összegyűlt tapasztalatok összegzése révén könnyebben kerülhet vissza a szakmába. Erről később lett, ám rájött, hogy az anyagból hiánypótló könyvet lehet szerkeszteni. Mint mondja, az óvodapedagógusoknak sokkal

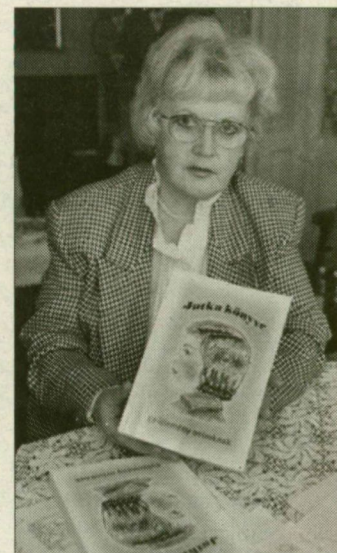
könnyebb az éves munkatervet összeállítani, ha van hozzá valamiféle támpontjuk. Ebben a kötetben a környezetismeret, a matematika, az ábrázolás, az ének-zene és sok egyéb tárgy oktatásához kínálnak segédanyagot. A szépen illusztrált könyvhöz egyébként maga készítette a rajzokat.

A szerző szerint a könyvet mindenekelőtt a gyermekcentrikusság jellemzi. A munkája során kipróbált játékok, versek, mondókák és dalok közül azokat válogatta be az anyagba, amelyeket a gyerekek a legszívesebben fogadtak. Mindezt havi bontásban, az évszakok változását követve rendezte egységbe, de a hátsó tartalomjegyzék alapján téma szerint is kikereshető belőle bármi. Balázs Tiborné úgy gondolja, mindez nem csak az óvónőknek lehet hasznára, de akár a szülőknek is, ha otthon foglalkozni akarnak az aprósággal. Amikor

saját unokáinak megmutatta a Jutka könyvét, maga is meglepődött, mennyire szórakoztatják őket például a játékos feladatok, mekkora élvezettel rajzolják tele a kifestőket.

Amint a napokban kikerült a könyv a vásárhelyi Norma Nyomdából, Balázs Tiborné örömmel vette kezébe az igényes kivitelű munkát, de rögtön eszébe jutott az is, hogy még három kötetre való kézírata van. Hogy ezt az anyagot valaha megjelentetheti-e, nem tudja. A Jutka könyvét saját megtakarított pénzéből, a család támogatásával és szponzorok segítségével adta ki. A terjesztést is maga igyekszik megoldani. Jelenleg egyébként a volt óvónő az óföldéaki időszothonban dolgozik gondozóként. Azt mondja, óvodai tapasztalatait az öregek között is tudja hasznosítani, például az ünnepségek megszervezésekor.

SZABÓ IMRE

Balázs Tiborné több száz oldalnyi kéziratból válogatta össze könyvének anyagát.

Fotó: Schmidt Andrea